

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

217. Quidam Sacerdos in Sacristia habuit intentionem consecrandi
particulas, quæ quidem in Pixide super Altare in cornu Epistola fuerunt ex
errore appositæ, non autem super Arem, quæritur an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

instruccionis ordinandorum pro Archiepiscopatu Hispalensi, quæ nouissime anno 1640. iussu Inquisitionis Martini Real viri quidem docti & amicissimi edita fuit: vnde in part. 5. §. 8. n. 4. sic habetur. [Es necesario que la ostia de la Misa sea mayor que la forma que se da à los seglares. Respondeo. Que si no ay mas que esta forma se puede dezir en secreto Misa con ella, y si es dia de fiesta paraque cumplan con el precepto otros muchos se puede, y aun se deute, y se los auisera antes si fuere necesario para que no se escandalizen. Assi lo sientan Varones doctos, quibus ego libenter adhæreo.

RESOL. CCXIV.

An oblatione Hostia iam facta, si offeratur Sacerdoti particula pro communicando laico, possit illam consecrare?

Et quid, si Præfatio iam esse incepta?

Et an, quando hoc fit, debeat oblatio eius fieri mente concepta? Ex part. 2. tr. 14. Ref. 71.

Sup. hoc lege magis latam doctrinam in Ref. seq.

§. 1. **N**egatiuam sententiam videtur docere Bonacina de Sacram. dist. 4. quest. ult. punct. 2. n. 6. Sed contrariam sententiam probabilem etiam esse puto, quam nouissime docet Bartholom. Gauantus in comment. ad Rubricas Missalis tom. 1. p. 3. tit. 10. n. 29. non tamen hoc fieri debet remotius ab oblatione Hostiæ, puta iam cæpta Præfatione, & quando fit, efficiatur oblatione eiusdem mente concepta; sed magis amplè circa præsentem quæst. loquitur Possuinus de off. Curati, cap. 2. n. 17. vide illum.

RESOL. CCXV.

An si datur Sacerdoti particula pro communicandis laicis non solum post offertorium, sed etiam post Præfationem ante consecrationem, possit illas adhuc consecrare facta oblatione dictarum particularum mente concepta? Ex p. 6. tr. 6. & Misc. 1. Ref. 7.

§. 1. **P**osse oblatione dictarum particularum mente concepta post offertorium ante præfationem urgente aliqua causa iusta, docui cum Gauanto in p. 2. tr. 14. ref. 71. Nunc tamen addam secundum Philibertum Marchinum de Sacram. Ordinis tr. 3. p. 2. c. 4. n. 15. etiam fieri hoc posse post præfationem; quia ait ille, oblatio particularum, neque de necessitate sacrificij, neque ex vi legis præcepti coniungi debet cum grandioris hostiæ oblatione, sed sufficit vtraque simul tempore consecrationis in eodè corporali reperiri, vt omnes verba consecratoria æqualiter recipiant. Neque video maiorem rationem, cur ante præfationem id admitti debeat; minime verò post cceptam Præfationem, cum in neutro casu nullam oppositam legem habeamus. Ita Marchinus. Cuius sententiæ videtur etiam docere Megalius in Promptuar. tom. 2. verb. Eucharistia materia n. 7. vbi asserit facta oblatione ante consecrationem posse Sacerdotem recipere particulas ad aliquos communicandos, & illas vnà cum hostia iam oblata consecrare. Nota quòd non dicit facta oblatione ante præfationem, sed ante consecrationem; ergo etiam post Præfationem.

RESOL. CCXVI.

Quæritur, an illa particula, quæ quis in scio Sacerdote, consecrandam apposuit in corporali, remaneant

consecrata? Ex part. 2. tractat. 17. & Misc. 3. Ref. 19.

§. 1. **E**X communi DD. sententiâ, negatiuè respondendum est: nam materia consecranda debet determinari per intentionem consecrantis, vnde Cönninch. in 3. p. 9. 74. art. 2. dub. 3. n. 39. ait: Si sacerdos omnino in scio essent appositæ aliquæ hostiæ consecrandæ, non posset teneri has velle consecrare, nisi essent positæ in corporali, quia voluntas non potest ferri in omnino incognitum. Intentio autem consecrandi, quæ includitur præcisè in voluntate celebrandi sacrum, tantum necessariò fertur circa materiam, quam manibus tenet tempore consecrationis, vel quæ est in calice: nisi aliqua circumstantiâ cogere eam ad alia extendi. Ad quòd necessarium est, ut sint cognitæ à Sacerdote, quia intentio, vt dictum est, non fertur in omnino incognitum. Ita etiam Summa Angelica ver. Euchar. 1. §. 26. & Tabiena ver. Euchar. 2. §. 4. cū Barth. ab Angel. dialog. 4. §. 38. & alij.

2. Sed quia aduersus hanc sententiam, inueniunt neotericum quemdam disputantem, in gratiam hætorum non reticendam eius verba. Igitur Dicit Nugnus tom. 1. in 3. p. 9. 74. art. 2. difficult. ult. ait, Quòd si hostiæ positæ addatur alia, sacerdos in scio, consecratio vtriusque valida est. Ratio est, quoniam dum sacerdos non habet irreligiosam intentionem, semper intelligitur, & præsumitur habere religiofam intentionem, quam debet habere; quæ talis est: Mea intentio est consecrare istam hostiam, quæ credo istam futuram esse præsentem, si tamen fuerit alia præsens, mea intentio est illam consecrare. Et licet hoc non dicat expressè, dicit tamen virtualitè, & includitur totum hoc in eo, quòd est habuisse rectam intentionem; aliud est, si habuit à principio formalem intentionem non consecrandi, nisi istam, quæ tunc si fortè apponatur alia, nullum est sacramentum. Hæc Nugnus. Nec valet dicere, quòd materia consecranda debeat esse aliquo modo, vt diximus, determinata per intentionem consecrantis, vt probant Suarez in 3. part. tom. 3. dist. 43. sect. 6. Valera in 1. part. tom. 3. dist. 71. cap. 1. num. 6. Henriquez lib. 4. cap. 14. num. 5. Toletus lib. 2. cap. 25. num. 6. & alij. Nam, respondet Nugnus, quòd etiam in isto casu determinatur materia ex intentione Sacerdotis, quoniam quando accedit ad consecrandum, debet habere intentionem consecrandi illam quam habet præsentem, atque aded non impedit quòd si alia, quam ipse apposuit à principio. An hæc opinio sit loquenda, videant viri docti.

RESOL. CCXVII.

Quidam Sacerdos in Sacrificia habuit intentionem consecrandi particulas, quæ quidem in Pixide super Altare in cornu Epistola fuerunt ex errore appositæ, non autem super Aram, quæritur, an remanserint consecrata, si Sacerdos amplius de illis non meminerit?

Et cur sim notatur, quòd si Pixis posita super Corpore non aperitur tempore consecrationis, si tamen consecratio? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 103.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest accidere, & ego docui, quam tueri P. Suarez in 3. part. tom. 3. dist. 43. sect. 6. Et ratio est, quia intentio ministri debet esse intentionabilis, non esset autem talis, si minister intendere consecrare particulas, positas extra Aram. Ergo in tali casu non est præsumendum Sacerdotem con-

etas particulas consecrare voluisse: & idem nouissime hanc sententiam docet Barthol. Gauntus in rubricis Missal. tom. 1. p. 3. tit. 7. n. 4. vbi sic ait. Quod hic dicitur de ordinaria materia consecranda in Missa, intellige etiam quando plures particule ponuntur super altare, vt consecratur, & in actuali consecratione non recordatur illarum Sacerdos, sed eius tantum quam in manibus habet, tunc enim omnes sunt consecratæ. Debent tamen esse presentes intra aram, non extra eam, inquit Suarez, alias non estimaret illas consecratas esse. Ita Gauntus.

2. His tamen non obstantibus, contrariam sententiam probabilem esse putat Tanner in 3. p. D. Tho. disp. 2. dub. 2. n. 76. quia etsi primò, & per se non sit hæc voluntas Ecclesiæ, adeoque nec ipsius consecrantis, vt hostiæ extra corporale consecrarentur, tamen ex hypothefi facta, quod per inadvertentiam naturalem, hostiæ rationaliter, & voluntate quidem non retractata sint ad consecrationem destinata, & in altari quamuis alieno situ posita per accidens, & consequenter, idq; meritò ac iure velle tam Ecclesiã, quam Sacerdotem consecrantem, vt hostiæ etiam cum eiusmodi situ, quæ diximus, habent, (non verò, si omninò extra altare sint posita) consecrarentur; præsertim cum ordinariè alioqui, vel scandalum, vel saltem perturbatio grauis oriri soleat, si quòd tali casu hostiarum propositarum consecratio non valeret. Hæc Tannerus, qui tamen postea cum formidine loquitur, & suadet non esse recedendum à sententia negatiua. Nota tamen obiter, quòd si pyxis posita super corporale, non aperitur tempore consecrationis, sit tamen consecratio. Ita omnes Doctores.

RESOL. CCXVIII.

An si Sacerdos habuit intentionem consecrandi particulas positas in Pixide, qua non fuit à Sacrifica, vel ab ipso posita super corporale, sed in cornu Altaris, an inquam, particula illa habenda sint tanquam consecrata?

Et aduertitur, quod si Sacerdos, qui ante se habet duas Hostias, putat se vnicam habere, & intendat vnam consecrare, nihil determinando, utramque futuram consecratam.

Idem est dicendum de particulis, quod est valde notandum ad tollendos scrupulos. Ex part. 5. tract. 14. & Misc. 2. Res. 19.

§. 1. DE hoc casu in præxi frequentissimo ego in 3. part. tract. 6. res. 103. adduxi aliquos Doctores hoc dubium in terminis pertractantes; nunc verò in gratiam studiosorum libet per extensum referre circa præsentem questionem verba Philippi Gamachæi in 3. p. D. Tho. q. 74. c. 4. fol. 343. vbi sic asserit. Tertio occurrit difficultas, si Sacerdos, v. g. posuerit supra Altare tres, aut quatuor panes cum animo, & intentione consecrandi, sed per obliuionem, & inadvertentiam duo remanserunt in cornu Altaris, nec sunt in loco debito supra Corporale, vel etiam illic posuerit in loco debito, sed postea Diaconus abstulit duos, quia cognouit non esse necessarios, posuitque ad latus in seipso Sacerdote. Causa dubitandi est, quia ex vna parte videntur isti duo panes verè consecrati; cum Sacerdos ab initio habuerit intentionem, nec reuocauerit, & materia sit pars propinqua satis præsens, & verba generaliter prolata absque restrictione, ergo, &c. E contra verò non placet aliis hæc sententia, quia etiam si Sacerdos ab initio voluerit talem materiam consecrare, non tamen voluit tali in loco extra Corporale, & sacram pallam, quia

hoc non licet, sed includit aliquod peccatum, & Sacerdos pius, ac probus non censetur intendere id, quod malum est.

2. Suarez disp. 43. sect. 6. credit tales panes non esse tunc consecratos, quia intentio necessaria ad consecrationem Eucharistiæ non est quocumque modo intelligenda, sed solum si materia habeat præsentiam debitam, & legitimam, quam iuxta morem Ecclesiæ conuenienter, & sine peccato habere debet: atqui illa non est conueniens, sed planè illicita, vt reponatur ad latus Altaris extra sacram pallam, ergo, &c. Confirmatur, si enim interrogatus fuisset Sacerdos ante Missam, vtrum veller tali loco panem consecrare, proculdubio dixisset se nolle, imò malle omnino non celebrare, quia id esset manifestum peccatum. Hinc ergo apparet nullam profus fuisse eius intentionem. Tertio dici nequit suppleri hunc defectum Sacerdotis per intentionem Ecclesiæ, quatenus ipse voluit quod veller Ecclesia, non enim Ecclesia vult etiam consecrationem hoc modo, & tali loco fieri, sed potius absolute prohibet, ergo. Magis tamen placet opposita sententia: nimirum huiusmodi panes verè tunc consecrari. Probat, quia etiam si Sacerdos non proposuerit tali loco consecrare, & apposuit consecrandum, nec mutauit, aut reuocauit sententiam, fuit quoque materia idonea, vt potè verus panis, & in distantia sufficiente ad veram consecrationem, quia super Altare, & verba consecrationis generaliter absque vlla restrictione prolata fuerunt; & quamuis Sacerdos ex hypothefi nolisset consecrare in tali loco si animaduertisset, tamen reuera non habuit istum nolendi actum, sed potius contrariam actionem elicit, voluitque absolute consecrare, nec de vlla exceptione cogitauit, ergo, &c. Deinde à simili argumentari possumus, quia nec pius Sacerdos veller eam celebrare, si putaret se esse in peccato mortali, sed mallet omnino abstinere, nec tamen id impedit, quin sit vera consecratio ab eo facta in tali peccato, quod tunc ignorauit, etiam si post Missam fortasse recorderetur; quamuis enim voluisset, si sciuisset; tamen reuera absolute voluit, quia impedimentum ignorauit, ergo à pari, &c. Tertio non etiam obstat, quod dictum fuit de intentione Ecclesiæ, alia enim intentio circa substantiam Sacramenti, alia circa modum, & conditiones, vel circumstantias morales, & Ecclesia prohibet quoque offerri sacrificium in loco profano sine sacris vestibus in statu peccati, vel excommunicacionis, nec tamen ista omnia simpliciter impediunt veram Eucharistiæ consecrationem, si fortè hæreticus & impius Sacerdos ex hypothefi eo modo conficere voluerit; concurrunt enim omnia essentialia, vt potè materia, forma, & Minister simul cum intentione, & potestate characteris, ergo in præsentia questione idè etiam dicendum. Vnde sequitur grauius peccare Sacerdotem, facta iam consecratione, si tales hostias irreuerenter habeat, & contrectet, tanquam verum panem, vel conuertat in profanos vsus, quia etiam si fateamur nostram hanc sententiam non esse indubitatam, nihilominus valde est probabilis, sufficientque saltem ad timorem incutiendum, vt Sacerdos non se exponat periculo sacrilegij. Neque tamen etiam concludimus hostiam habendam esse tanquam certissime infallibiliter consecratam; res enim aliqua difficultate non caret, sed dicimus videri consecratam; si mulque in hoc dubio consilium damus vt Sacerdos non sumat, nec distribuat seorsim talem hostiam, sed ponat cum altera hostia, de cuius consecratione sit certus, & ita eam manducet, aut alteri manducandam præbeat. Ita Gamachæus.

3. Sed ego vbi supra cum Suarez & Nauarro, quibus nunc addo Mercerum de Sacrament. quæst. 74. 471.